

[Viggo Starcke.]

kom. Meningen må åbenbart være, at en kroneforringelse vil være en fordel for arbejderne, men kan man nu huske, da vi under den første socialdemokratiske regering i 20'erne så en krone forringet til 57 øre, og regeringen da førte den op i pari? Dengang skrev „Social-Demokraten“ i en leder den 2. juli 1925 om den ængstelse, som kronens sættelse havde medført, og fortsatte:

„Selv med ængstelsen tør vi dog godt sige, at det er bedre og naturligere at gå den anden vej. Det er blevet hævdet fra nationaløkonomer, at inflation (synkende valuta) var til gavn for arbejderne, fordi det betød stigende produktion og lønninger. Til et vist punkt kan en inflation måske rent forbigående udnyttes af arbejderne, men det kan kun blive et gulaschfenomen.“

Det stod i „Social-Demokraten“. Den 26. juni samme år skrev det samme blad i sin leder:

„Kronens stigning betyder billigere priser for dem, der skal købe oversøiske varer. Dette vil i høj grad komme vort landbrug til gode, idet det vil blive forsynet med foderstoffer til billigere pris. Da er der samtidig en mulighed for, at priserne på levnedsmidler også vil gå ned, en tendens, som det krøbende publikum vil være i højeste grad interesseret i.“

Det er rigtigt, at en højnelse af reallønnen under en deflation, en kroneforbedring, vil være til gavn for arbejderne. Men kan det så også være til gavn, når det går den modsatte vej? Jo, siger regeringen, det kan det, for det vil stimulere beskæftigelsen. Hvad er beskæftigelsen for noget? Jeg synes, den højtærede regering meget ofte forveksler beskæftigelse og produktion. Det er produktionen, der giver os resultatet af arbejdet, og det, som arbejderne har brug for, er at få realiteter og ikke beskæftigelsen. Ellers kunne man lige så godt lade dem gøre gymnastik. Regeringen under altså gerne arbejderne bedre arbejde og beskæftigelse, men den under dem ikke at få noget reelt for arbejdet. Den under dem nok at få penge, men ikke flere varer og økonomisk frigørelse. Der er forskel på socialisternes interesser og på arbejdernes interesser.

Retsforbundets standpunkt den 18. september var, at man skulle have givet kronen fri, så den kunne finde sit naturlige leje. Kronens kurs afhænger af, hvor mange varer man faktisk kan købe for en krone. Men retsforbundets standpunkt var ikke bare, at kronen skulle gives fri, vi ville samtidig have

erhvervslivet frigjort, eksporten frigjort, importen frigjort, produktionen frigjort. Danmark bliver ikke rigere af valutamanipulationer, men kun ved at få flere realværdier. Realværdier får vi kun ved produktion og ved import. Derfor må man ikke lægge produktion og import hindringer i vejen. Et frit erhvervsliv vil kunne frembringe mere end et bagbundet erhvervsliv, og en fri handel vil give os flere varer i import til gengæld for de varer, vi eksporterer. Statshandelen og regeringsaftalerne har kostet os millionbeløb, ja, man kan vist godt sige, at det var Englandsaftalens fastbinding af udenrigshandelen, der nu førte kronen med sig i dybet. Det er i det hele taget forunderligt, at man i denne Englandsaftale ikke har en klar valutaklausul. Ja, det er også den højtærede handelsminister, der har ansvaret for dette.

Fra anden side har vi hørt, at en frigivelse af kronen også ville have betydet en stærk devaluering. Ja, det ville det måske. Hvor stor den ville blive, er der ingen, der ved. Men kronens kurs ville være afhængig af, om vi samtidig fjernede de årsager, der havde ført til devalueringen, og det var derfor, vi krævede både kronens og erhvervslivets frigørelse.

Fra regeringens side har man hævdet, at det rigtignok ikke er regeringens skyld, at kronen er gået ned nu. Jeg tillod mig den 18. september at sige, at devalueringen simpelthen var regningen for åringers planøkonomi og statssocialisme. Den 27. september udtalte professor, dr. polit. Axel Nielsen i „Børsen“:

„Devalueringen var dommedag over den hidtil førte politik.“

Det er derfor, vi spørger regeringen, om den agter at forandre den hidtil førte politik, for ellers er devalueringen meningsløs, og ellers kommer den næste devaluering. Jeg kan her støtte mig på en god autoritet, hvis ord må have en vis vægt i regeringens øren. Det er nationalbankdirektør Bramsnæs. Han udtalte fredag den 16. september, 2 dage før devalueringen, til „United States Information Service“ følgende:

„Devaluering, som folk taler så meget om, vil ikke medføre andet, end at lønninger og priser stiger, hvor som helst vi devaluerer, og om nogle få år vil vi være tilbage dér, hvor vi er nu.“

Den ærede nationalbankdirektør sagde altså to dage før:

„Om nogle få år vil vi være tilbage dér, hvor vi er nu.“

Dette må betyde, at hvis regeringen ikke forandrer sin hidtil førte politik, er det